

edice *Soziologie*. Až dosud vyšlo 10 svazků a frekvence této edice se stále zvyšuje.

Ústředním sociologickým časopisem v Polsku jsou *Studia socjologiczne*, vydávané Ústavem filosofie a sociologie a Komitétem sociologických nauk Polské akademie věd ve Varšavě. Vycházejí od r. 1961 čtyřikrát ročně v nákladu cca 3000 výtisků. Mají 6 rubrik: 1. obecná teorie a metodologie, 2. oborové sociologické disciplíny, 3. diskuse a polemiky, 4. „komunikáty“ — informace o konkrétních výzkumech, 5. recenze, 6. informace z vědeckého života. Kromě toho vychází od r. 1936 v Lodži jednou až dvakrát ročně časopis *Przegląd Socjologiczny*, dále ve Varšavě čtyřikrát ročně *Kultura i Społeczeństwo* a jednou měsíčně *Nowe Drogi* (orgán ÚV PSDS). Polská sociologická asociace vydává dvakrát ročně *The Polish Sociological Bulletin*.

V Rumunsku vychází od r. 1972 čtyřikrát ročně časopis pro sociologii a politické vědy *Viitorul Social* v nákladu cca 12 000 výtisků. Vydavatelem je Rumunská akademie sociálních a politických věd a Rumunský národní komitét pro sociologii. Obsahovou náplň časopisu tvoří obecně teoretické a metodologické stati z oblasti sociologie a politické vědy, zprávy o terénních výzkumech, demografické studie, prognostické studie atd. Z nejvýznamnějších příspěvků je jednou za rok sestaveno zvláštní číslo časopisu v anglické verzi. Sociologické problematice je vyhrazena dále zvláštní sociologická série publikace *Analele Universității București*, která je zhruba dvakrát ročně vydávána Bukurešťskou univerzitou.

Téžštěm sociologické publikační činnosti v Sovětském svazu není časopisecká publicistika, ale knižní publikační činnost, která je velice rozsáhlá a stále vzrůstá. Pravidelné sociologické periodikum zde dosud neexistuje. Sociologická témata jsou publikována ve většině periodických časopisů filosofických, ekonomických, teoreticko-politických a dalších jak v Moskvě, tak v jiných vědeckých centrech SSSR. Hlavním periodikem pokrývajícím sociologickou problematiku je v současné době časopis *Naučnyj Kommunizm*, který začal vycházet v tomto roce jako dvouměsíčník v nákladu 17 000 výtisků. Institut sociologických issledovanij v Moskvě začne od ledna 1974 vydávat samostatný sociologický časopis.

* * *

Jednání konference bylo velmi plodné a užitečné, jak pokud jde o projednávání odborné teoretické otázky, tak pokud jde o perspektivy další spolupráce časopisů. To bylo všemi účastníky kladně oceněno.

Závěry jednání byly shrnuty v závěrečném protokolu takto:

1. Delegáti zdůraznili velkou zodpovědnost filosofů a sociologů při rozvoji marxismu-leninismu. Úkolem časopisů je spolupůsobit při stimulování výzkumů v oblasti filosofie a sociologie, zejména v oblasti základních problémů spojených s potřebami socialistické společnosti a s rozvojem vědy.
2. Představitelé filosofických a sociologických časopisů konstatovali, že jednání přispělo

ke sjednocení názorů na roli marxismu-leninismu, vědy a techniky v rozvoji socialistické společnosti.

3. Za účelem vzájemné informovanosti a rozvoje filosofie a sociologie v jednotlivých socialistických zemích budou jednotlivé časopisy včas upozorňovat bratrské redakce na takové publikace, které je v první řadě třeba recenzovat pro informaci čtenářů.
4. Delegáti se dohodli o místě příštího setkání. Téma i forma tohoto setkání budou upřesněny po XV. světovém filosofickém kongresu ve Varně.

Eva Bártová

Národní konference o sociálním plánování v Bulharsku

Na základě jednání ÚV KS Bulharska v prosinci 1972, na němž T. Živkov kritizoval nekomplexnost v plánování a kde plánování sociálního rozvoje bylo prohlášeno za „významnou metodu zvýšení úlohy pracovního kolektivu v socialistické společnosti“, byla ve dnech 29.—31. 5. 1973 svolána do Varny národní konference k tématu *Plánování sociálního rozvoje pracovních kolektivů*. Organizátory byly Akademie společenských věd a sociálního řízení při ÚV KSB, Ekonomický institut D. Blagoeva ve Varně a Centrum vědeckého výzkumu práce v Sofii.

Konference se zúčastnilo asi 250 delegátů — pracovníků teoretických ústavů a vysokých škol, stranických a odborových pracovníků i představitelů hospodářské praxe. Ze zahraničí se zúčastnili či poslali své referáty pracovníci ze SSSR, NDR, Polska a Československa.

Konference jednala o čtyřech hlavních oblastech: o metodologii a metodice sociálního plánování, o plánování změn sociální struktury, o podmínkách práce a života pracujících a o zvyšování aktivity a rozvíjení duchovního života pracujících.

Jednání konference zahájil ředitel Ústavu sociálního řízení Akademie společenských věd při ÚV KSB prof. Ivan Nikolov. Základní referáty přednesli: Zahari Staikov: *Metodologické otázky plánování sociálního rozvoje kolektivů pracujících*, Todor Kirov: *Pracovní kolektiv v systému sociálního řízení*, Vasil Vankov a P. Bliznakov: *Obsah a struktura plánů sociálního rozvoje kolektivů pracujících*. Prof. J. Kohout přednesl na plenárním zasedání referát *Plánování sociálního rozvoje kolektivů v Československu*. Ve 4 sekcích odeznělo přes 50 vystoupení; z ČSSR vystoupili dále J. Bauerová z VŠE Praha a J. Stračar z VŠE Bratislava.

Konference ukázala, že v Bulharsku existuje již řada praktických zkušeností i výsledky teoretické práce o plánování sociálního rozvoje kolektivů pracujících. Město Varna má již svůj dlouhodobý plán sociálního rozvoje, který byl zpracován komisí městského výboru strany a byl projednán i přijat jak stranickými, tak státními orgány. Umožňuje koordinaci bytové a rekreační výstavby, průmyslové zástavby v této oblasti, vytváření podmínek pro rozvoj kulturního

života ve městě, rozvoj služeb obyvatelstvu, řešení služeb v době turistických špiček atd.

Plánování sociálního rozvoje se rozvíhá již i v podnicích. V této souvislosti se koncipuje funkce sociologických oddělení ve velkých podnicích. Velmi zajímavý příspěvek k této otázce přednesl I. Stančev, který vymezil pět oblastí, jimiž by se mělo takové oddělení zabývat (realizovat potřebné výzkumy v podniku, provádět školení mistrů a ostatních řídících pracovníků atd.). Konkrétní a velmi zajímavá byla vystoupení pracovníka ÚV KSB Borise Hadjimitova, analyzující úlohu socialistického soutěžení v sociálním rozvoji kolektivu pracujících, a podnikového sociologa S. Coneva, zabývající se sociální aktivitou pracovního kolektivu.

Ke kladům konference lze přičíst i fakt, že byla nesena snahou o komplexnost pohledu na celou projednávanou problematiku, že vedle podnikové sféry byly široce zachyceny i ryze sociální otázky (oblast služeb, obchodu, bytů, hygienické podmínky práce, bezpečnost práce, turistika a rekreace pracujících atd.). Těmto otázkám se věnovala třetí sekce.

Za zvlášť živé lze označit jednání IV. sekce, zabývající se duchovním rozvojem a sociální aktivitou. Zde byla diskutována témata jako *Estetický rozvoj osobnosti, Plánování systému kulturní informace v podniku, Pedagogické problémy sociálního plánování* a jiné. K úspěchu jednání sekce přispěly i kvality předsedy F. Guenova, vedoucího sekce sociální psychologie Akademie společenských věd při ÚV KSB. Jeho široká erudice mu umožňovala bezprostředně reagovat na celou řadu přednesených teoretických tezí a učinit tak z jednání sekce skutečný teoretický seminář.

Organizátoři konference přislíbili brzké vydání sborníku. Některé příspěvky — včetně příspěvků zahraničních účastníků — budou ihned publikovány v odborném tisku. Denní tisk věnoval konferenci pozornost již v průběhu jednání. Jeden z článků o konferenci byl nazván *Vědecká událost prvního řádu*.

Po skončení konference byli polský delegát Kazimierz Doktor a československý delegát prof. J. Kohout požádáni, aby v přednášce na Akademii společenských věd v Sofii informovali o současném rozvoji sociologie práce ve svých zemích. Živá dvouhodinová diskuse byla důkazem širokého zájmu o konkrétní spolupráci.

Závěrem lze konstatovat, že nejtýpističtším rysem rozvoje současné bulharské sociologie je její co nejužší spojení se stranou a úkoly socialistické výstavby země. To je zřejmé i hlavní příčina její mimořádné dynamičnosti, uváženého a koordinovaného rozvoje i značných úspěchů vůbec a aplikace sociologie na poli sociálního plánování zvláště.

Jaroslav Kohout

Sociální prognózování a sociální plánování (Mezinárodní kolokvium sociologie práce)

Patří již k dobrým tradicím slovenských sociologů pořádat mezinárodní kolokvia socio-

logie práce. Ve dnech 28. května až 1. června 1973 uspořádal Sociologický ústav Slovenské akademie věd spolu se Slovenskou sociologickou společností — sekci sociologie práce, Ústavem pro filosofii a sociologii Československé akademie věd a Československou sociologickou společností v pořadí již IV. mezinárodní kolokvium sociologie práce na téma *Sociální prognózování a sociální plánování*.

Pětidenního kolokvia se zúčastnilo 212 představitelů předních pracovišť, která se zabývají otázkami sociálního prognózování a sociálního plánování. Bylo mezi nimi též 15 zahraničních účastníků ze SSSR, Bulharska, NDR, Maďarska a Polska.

Kolokvium bylo tím významnější, že na něm vystoupili ministři práce a sociálních věcí SSR s. Dezider Krocsány a náměstek ministra práce a sociálních věcí ČSSR s. Milan Kyselý.

Program jednotlivých dnů kolokvia byl rozdělen do pěti tematických okruhů:

1. Význam sociálního prognózování a sociálního plánování v socialistické společnosti.
2. Sociální prognózy z oblasti práce a sociální prognózy životní úrovně a životního stylu.
3. Úkoly budování vyspělé socialistické společnosti a plánování sociálního rozvoje.
4. Dosavadní výsledky výzkumů z oblasti sociálního prognózování a sociálního plánování.
5. Úkoly podnikového sociologa v oblasti sociálních prognóz a sociálního plánování a shrnutí výsledků kolokvia.

I. Význam sociálního prognózování a sociálního plánování v socialistické společnosti

Po zahájení ředitelem Sociologického ústavu SAV v Bratislavě s. Jozefem Hrabinou přednesl úvodní projev ministr práce a sociálních věcí SSR s. Dezider Krocsány.

První referát na téma *Úkoly a význam sociálního prognózování a sociálního plánování v socialistické společnosti* přednesl ředitel Výzkumného ústavu životní úrovně v Bratislavě prof. Filip Hronský. Zaměřil se jednak na národohospodářská, jednak na podniková hlediska sociálního plánování a sociálního prognózování. Zdůraznil, že vzhledem k nutnosti všestranného rozvoje jednotlivců, kolektivů i celé společnosti je třeba, aby dosavadní plánování nabylo též charakteru plánování sociálního. Na nižší stupeň řízení — v podnicích — se člověk objevuje v procesu výroby, což vyvolává nutnost sociálně plánovat i na úrovni podniků, kde je možno zabezpečit bezprostřední vazbu ekonomického a sociálního plánu. Sociálním plánem je možno dosáhnout žádoucích změn v sociální struktuře. Sociální rozvoj kolektivů a jednotlivců je celostátním úkolem, vyvolaným změnou postavení člověka v materiální výrobě v důsledku vědeckotechnické revoluce.

Náměstek federálního ministra práce a sociálních věcí s. Milan Kyselý hovořil na téma *Přípravy k plánu sociálního rozvoje kolektivů organizací v ČSSR*. Uvedl konkrétní fáze příprav federálního ministerstva práce a sociálních věcí na sociální plánování. Plánům so-